

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

II. De eadem, supplenda in Collatione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

arg. c. Nihil cit. in fine censet Laiman de *Elect. Pralat. q. 210. in fine.*

22. Quin in quibusdam locis, ut in Hispania, ex privilegio Apostolico vel istius aliquando obtenti constante famâ suffulta consuetudine, Abbates benedictionem Episcopalem non recipiunt, & sine ea exercent actus Ordinis, dignitati suæ concessos, apud Tuschum *V. Abbas conclus. 8. n. 3. cit. Rodriguez q. 18. art. 2. & Laiman in c. 1. cit. n. 3.*

Neque his, ut primò occursum videtur, obstat; quòd Episcopus, licet Sacerdos, ante acceptam consecrationem exercere nequeat actus Ordinis Episcopalis, ut sunt conferre sacros Ordines, Chrisma conficere, confirmare: imò etiam conferre Ordines minores, populum solenniter & sacra vasa, campanas &c. cum Chrismatis unctione benedicere; quia collatio Ordinis sacerdotalis Episcopalis Ordinis actus est Jure Divino: cui ulla consuetudo, privilegium & concessio humana nequit prævalere. Cæteri autem Ordinis Episcopalis actus, licet ante consecrationem suam Episcopo certis casibus permitti absolute potuissent, ei tamen aliquando concessos ulla Ecclesiæ concessione vel traditione non constat; ut proinde quoad hos etiam actus consecratio Episcopis ex Ecclesiæ voluntate magis necessaria sit, quam Abbatibus benedictio Episcopalis, Laiman *in c. cit. n. 3.*

ARTICULUS. II.

De eadem supplenda in collatione beneficiorum.

SUMMARIUM.

23. Beneficia in tempore non collata devoluntur,

24. Ad electoribus ad proximum superiorem:

25. Si Ecclesia exempta aut indignus electus sit, ad Papam.

26. A patrono devolutio ad instituentem:

27. A collatore inferiore ad Episcopum, et ab isto ad Capitulum sit:

28. Nisi collatio Episcopo competat jure speciali.

29. Capitulum confert beneficia devoluta sede vacante.

30. Ab Episcopo simul & Capitulo devolutio sit ad Metropolitanum:

31. Nisi ille cum Capitulo jus obtineat, quæ privatus.

32. Devolutio non fit à legitime impeditis,

33. Vacationem ignorantibus, et non habentibus ejus notitiam certam,

34. Et, si ea Episcopi translatione induta sit, à Papa acceptam.

35. A negligente post devolutionem facta collatio irrita est.

36. Beneficia devoluntur cum suis qualitatibus,

37. Et tempore, competente inferioribus:

38. Ad quos beneficium invalide collatum redit.

Nihil magis damnosum Ecclesiis ac monasteriis & animabus ^{23.} periculosum esse solet, quam illorum & cæterorum beneficiorum Ecclesiasticorum diuturna vacatio, *c. Quamvis 6. pr. de Elect. in 6.* quæ proinde ut justò longiori tempore non perduret, sanctionibus Canonicis salubriter constitutum est; ut si, legitimo impedimento cessante, ecclesiis vel beneficiis vacantibus de prælati ac beneficiati omnino non, vel de indignis & inhabilibus pro-

G g

bus provideatur, illa fiant caduca: & providendi jus, pro ea vice ab inferioribus amissum, ad proximos & immediatos, ab his negligentibus ad mediatos superiores gradatim, & tandem ad ipsum summum Pontificem devolvatur, *c. Licet 3. Sc. hinc & c. Nulla 2. de Concess. preb.* Rebuffus *Prax. Benef. Tit. de Devolut. n. 25.* Valenl. *de Benefic. lib. 2. tit. 20. n. 3.* & Pirrhing *ad Rubric. de Concess. preb. n. 34.*

Fieri autem hæc ad superiorem devolutio solet diversimodè, pro diversitate Ecclesiarum & beneficiorum Ecclesiasticorum, *ad Rubric. de Preb. & dignit. à n. 8.* statuenda.

24. Et primò quidem, si beneficium sit Electivum, & electio ad Cathedralē vel Regularē intra tres, & ad Secularē Ecclesiā intra sex menses, cessante legitimò impedimentò, non fiat, prælatum eligendi potestas à Capitulo Ecclesiæ non exemptæ, si hæc Cathedralis, ad Archiepiscopum: si autem inferior Secularis aut Regularis sit, ad Episcopum immediatè devolvetur, ex dispositione Concilii Lateranensis, *c. Ne pro defectu 41. de Elect. relati:* cui, ut primò intuitu videri queat, hodie non adversatur decisio *c. Cum dilectus 12. de Concess. preb.* quā in Cathedralibus devolutio ad Archiepiscopum fieri diserte negatur; quia, licet antiquiori hōc Jure & tempore Alexandri III. sub laudati Concilii initium id obtinuerit, & devolutio immediatè facta sit ad Papam, cum tempore tamen & generali illo Concilio necdum finito ab Innocentio III. aliud, & ut propter negligentiam devolutio, sicut in inferioribus, sic in Cathedralibus quoque Ecclesiis ad proximum superiorem fieret, statutum est *c. Ne pro defectu cit.* ut ibi cum Glossa *V. Devolvatur* observant Laiman *n. 6.* & Gonzalez *num. 12.*

25. Si Ecclesia, ut in Germania nostra

Cathedralis pleræque, quoad hoc exempta & sedi Apostolicæ immediatè subiecta sit, ei de prælato providendi potestas statim devolvitur ad Papam, *c. Sicut cit. Licet 3. hinc & c. Cum singula 32. in fine de Preb. & dignit. in 6. Vallens. l. cit. n. 7.* ad quem etiam ejusmodi Ecclesiæ providendi jus pervenit casu, quò ad Ecclesiā Cathedralē, etiam non exemptam, scienter eligitur indignus: uti & si electores omnes propter non servatam formam à Concilio Lateranensi *c. Quia propter 42. de Elect.* præscriptam, eligendi facultate per sententiam priventur, *Quamquam 18. eadem Rubr. in 6. Vivianus in c. cit.* & ibi Barbosa *n. 1.*

Secundò, si beneficium sit Patronatum, & patronus laicus intra quatuordecim menses, & clericus intra sex menses, legitimò impedimentò cessante, ad id nomen præsentet ei, ad quem institutio spectat, ad hunc, sive Episcopus sive alius sit, beneficii devolutio fiet, ut id liberè valeat conferre, *c. Quonia 3. Sc. Cum propter 27. de Jure patronat.* Glossa in *Clement. Unic. V. Dispositionem hinc*, ubi Panor. *n. 3.* & Rochus de Curte *de Jure patronat. V. Honorificum q. 33.*

Tertiò, si beneficium sit Collatum, sive liberum, ejusque collatio à prælato aliòve collatore Episcopo inferiore etque subiecto ultra sex menses differatur, collati conferendi jus ad Episcopum loci, in quo beneficium est situm, devolvetur, *Clem. cit.* Rebuffus *de Devolut. n. 25.* & Vallens. *n. 10.*

Ad eundem Episcopum, non quidem tanquam ad Ordinarium, sed tanquam ad sedis Apostolicæ delegatum devolutio fit à prælatis Regularibus exemptis, beneficia conferre negligentibus per semestrem, *Clement. cit.* Nisi ipsum etiam beneficium sit exemptum; talis enim devolutio immediatè fit ad Papam, Barbosa *n. 6.*

- in c. Nulla cit. n. 7. & Laiman de Elect. Prælat. q. 98. allegans Glossam in Clem. cit. V. Sua: quæ tamen ejusmodi beneficia non exempta propriâ, exempta verò Apostolicâ autoritate ab eo conferri posse: neque ista immediatè ad Papam devolui, censet, ut hic Pirrhing n. 7. in sine observat.
28. Si beneficii collatio jure propriò ad Episcopum solum, vel ad solum Capitulum pertineat, alterò eorum negligente jus conferendi ad alterum, hoc est, à Capitulo ad Episcopum, vel ab isto ad Capitulum, licet hoc Episcopo inferius sit: & utroque negligente primùm ad Archiepiscopum: aut, si beneficium exemptum sit, immediatè ad Papam devoluetur, c. Nulla cit. & c. fin. hic. Quod de Episcopo & Capitulo statuendi ratio fuit magna communio, quæ inter illù & hoc, tanquam caput & membra ejusdem corporis, intercedit; ut meritò unius defectus per alterum suppleatur, Panormit. in c. Nulla cit. n. 6. & 8. cit. Vallenf. n. 11. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 126. n. 75.
29. Jure, inquam, propriò; quia, si collatio Episcopo competeret jure speciali, vg. ex delegatione, privilegio vel devolutione, ipsò negligente conferendi jus non ad Capitulum sed ad Metropolitanum devolueretur, cit. Panorm. Vallenf. & Barbosa n. 7. quòd ad hujusmodi beneficia dicta communio non extendatur. Unde
30. Dubium & non satis expeditæ resolutionis controversia oritur, an à Capitulo conferri valeant beneficia, propter inferiorum collatorum negligentiam, ad Episcopum tanquam diocesis Ordinarium devoluta sede Episcopali vacante. Id enim cum Panormit. in c. Cum olim 14. de Majorit. n. 2. & Rebuffo l. cit. n. 93. negant Garcias p. 5. de Benefic. cap. 7. n. 57. cit. Vallenf. n. 13. Barbosa n. 70. & Zoënius ad Rubric. Ne sede vac. n. 3.

illorum collationes futuro Episcopo reservandas, docentes partim; quòd c. Illa 2. Ne sede vac. collatio beneficiorum Capitulo sede vacante generaliter negetur, præterquam in casibus Jure expressis: devoluta autem conferendi potestatem, dum sedes vacat, Capitulo competere ullo Jure expressum non sit: partim verò; quòd ejusmodi beneficiorum, perinde ut aliorum, collatio dignitatis Episcopalis quasi fructus, Glossa in c. Cum olim cit. V. Capitulo, & donatio merèque liberalis concessio sit, c. Unico V. Porro Ut benef. sine diminut. fructus autem reservari debeant successorì, c. Cum vos 4. de Offic. Ordin. & Clement. Satutum 7. de Elect. & donatio merèque liberalis concessio, rerum alienarum administrationem gerenti permittitur non sit, c. fin. de Offic. Vicar. in 6.

Verùm, licet Negativa hæc sententia de rigore Juris verisimilior, æquior tamen & satis probabilis est Affirmativa, quam cum Joan. Andr. in c. Quamquam cit. & Lambertino de Jure patronat. lib. 2. p. 3. q. 2. art. 8. n. 6. amplexi sunt Molina Tract. 5. de J. & J. disp. 11. n. 12. Zerola Prax. Episc. p. 1. V. Capitulum §. 5. & Zypæus Analys. Jur. Pontif. hac Rubr. n. 7. eâ præcipuè persuasi ratione; quòd beneficii devoluti collatio esse videatur actus jurisdictionis necessariæ: cujusmodi actus sede vacante Capitulo permittuntur, arg. c. Cum olim cit. & à Vallenf. cit. lib. 1. cap. 10. n. 1. esse non malè censentur omnes collationes, quæ alicui ex quacunque causa debentur, vel sine Ecclesiarum damno & animarum periculo differri non possunt. Unde beneficiorum sede vacante devolutorum collationes Capitulo idem Author adstruit ad Rubr. Ne sede vac. n. 4. Accedit; quòd ejusmodi beneficii collationes non sint proprii fructus Episcopatus, eique adveniant per accidens,

cidens, non tam in favorem Episcopi, quam in bonum Ecclesiarum & animarum.

Neque cum his pugnant *Regula 2. Cancell. & Constitutio Pii V.* quæ incipit *Sanctissimus edita die 9. Martii 1568.* quibus beneficia vacantia sede vacante, ac proinde eò tempore devoluta, reservantur Papæ; quia *Regula illa non ligat Germaniam, propter istius Concordata §. Item placet nobis;* in qua probabilius etiam *Piana illa &* si quæ aliæ sunt hac de re post illam editæ *Constitutiones, ex obligatione non observantur, quatenus privilegii per Concordata concessis videntur derogare, partim; quia lege generali non tolluntur particularia statuta & privilegia, nisi id exprimat, c. 1. de Constitut. in 6. partim verò; quia Nicolaus V. relatorum Concordatorum §. De cæteris disertè promissit, quòd collationes Ordinariorum, extra casus expressos, ullà reservatione dispositione Apostolicà auctoritate facta aut faciendæ nolit impedire: & tandem §. Sed de beneficiis addit, eam Constitutionem duraturam, donec in futuro Concilio aliud fuerit ordinatum. Unde beneficii sede vacante ad Episcopum devoluti collatio, in Germania saltem nostra, non pertinet ad Papam: sed, vel ad Capitulum, ut æquitatem secuti posterioris hujus; vel ad successorem, ut in rigorem Juris unice intenti prioris Sententiæ Assertores volunt.*

31. Demum, si collatio ad Episcopum tanquam Prælatum & ad Capitulum conjunctim pertineat: & ab utroque simul, vel ex conventionè alternativè, sive per turnum faciendæ sit, eorum unò negligente & præmonitò collatio fieri ab altero potest. Quod si intra semestre non fiat, istò lapsò devolutio immediatè ad Archiepiscopum, vel, si beneficium exemptum sit, ad Papam fiet, *c. Postulasti 15. de Concess. Præb. Garcias p. 10. cap. 3. n. 35.*

Vallens. n. 12. & Barbosa n. 77. Dicitur Tanquam Prælatum; quia, si ad ipsum tanquam canonicum spectaret, Capitulo negligente conferendi jus ad ipsum tanquam Prælatum devolveretur, Barbosa in 6. cit. n. 3.

Neque hujusmodi devolutionem impedit; quòd tali casu negligens sit etiam ipse: & sua negligentia à nemine suppleatur; quia, esto naturaliter loquendò tali casu, sicut alii de Capitulo sic negligens etiam fuerit ipse, nihilominus quia actus Collegii civiliter loquendò non singulis sed soli collegio imputatur, *l. 1. §. 15. ff. ad S. C. Trebell. §. Liberrus. §. Si verò post can. Episcopus 12. q. 2. Felius in c. Omnipotens 4. de Accusat. n. 1. c. de qua agimus, negligentia non singulis Canonice, ac proinde nec Episcopo, ut Canonice, tribuitur: neque impedit, quòd minus ad ipsum devolutio fiat, Barbosa alleg. cit. n. 72. Aliud esset, si collatio ad ipsum quidem ut privatum seu canonicum, sed solum spectaret, cum enim talis casu ipsius etiam civiliter sit, devolutio ad ipsum, etiam ut Episcopum, locus non esset, propter defectum distinctionis personarum negligentiam committentis et suppletis, ut idem in c. Pastor alii cit. 3. rectè observat.*

Dixi etiam suprà, *Cessante legitime impedimentò;* quia electoribus, collatoribus, patronis (extra casum litis super jure Patronatus pendentis, *c. Quoniam 6. c. Cum propter cit.*) legitime impedimentò à Jure definitum tempus non currit, si de pœna ob negligentiam intelligenda agatur, *arg. c. Ne pro defectu cit. & c. Quia diversitatem §. de Concess. Præb. ideoque imprimis dictorum trium, quatuor, vel sex mensium tempus computandum non est à die vacationis, sed notitiæ sive cognitiæ vacationis, c. Literas 4. hic & c. Quia cit. quòd vacationem ignorans agens*

agendi non habeat facultatem, *l. Annus 6. ff. de Calumniat.* Dein, si electio, præsentatio, collatio intra præscriptum tempus facta, vel quòd electus &c. non consenserit, vel post consensum mortuus sit, vel renuntiãrit, vel propter occultum ipsius impedimentum non fortiatur effectum, electoribus, patronis, collatoribus ad novam electionem, præsentationem, collationem tempus integrum denuo indulgendum erit: dummodo nihil egerint fraudulentè, *c. Si electio 26. de Elect. in 6. cit.* Rebuffus *n. 35.* Garcias *p. 10. cap. 2. n. 17.* Barbosa *alleg. 126. n. 49.* & alii DD, relatis Gonzalez *in c. fin. n. 12.*

35. Dubium non ita pridem & quæstio mota est, an casu, quò Cathedralis Ecclesiæ vacationem per Episcopi translationem, in Curia Romana mense Januario inductam, & novum Episcopum eligendi jus ex speciali sedis Apostolicæ gratia Capitulo pro ea etiam vice stabilitum, huic ex literis & fama eodem mense innotuit: literæ autem Apostolicæ desuper expeditæ, Capitulo mense Martio primùm præsentatæ sunt, electioni à Jure præfixum trimestre ab istarum præsentatarum, vel notitiæ ex fama aut literis privatis acceptæ, die sit computandum.

Non desuerunt, qui id à mense Januario, eoque acceptæ notitiæ die computandum existimarent, eâ ducti ratione; quòd ad prælati electionem à Jure indultum tempus currat omnibus legitime non impeditis, argumentò à contrario ductò ex *c. Nulla cit. & c. Quia diversitatem 5. de Concess. præb. junctâ Glosâ V. Suspensionis*: Capitulum autem Cathedralè, quò minùs electionis negotium inchoaret, impeditum esse deserit à die notitiæ acceptæ ex fama & literis privatis; cum eò die cessaverit ignorantia vacationis, quæ sola obstabat, quò minùs

negotium illud inchoare posset à die vacationis Romæ inductæ & declaratæ.

At mihi, suffragante Collegiò Juridicò totò, trimestre à literarum Apostolicarum præsentatarum die inchoandum & computandum videbatur: idque gemina ratio persuadebat.

Prima erat; quòd, ut Capitulum à processu ad actus electionem concernentes non impeditum censeatur, non sufficiat vacationis notitia qualiscunque: sed ea debeat esse vera, certa & omnino indubitata, ex doctrina Garcia *p. 10. de Benefic. cap. 2. n. 34.* Alphonsi à Leon. *p. 4. de Offic. Capell. praxi 5. n. 77.* Tamburin. *Tom. 1. de Jure Abbat. disp. 5. q. 7. n. 4.* & Vivian, *Lib. 7. de Jure Patron. tit. 2. n. 2.* id Rotæ decif. firmantis, eaque intimata, non à quocunque, sed ab eo, ad quem intimatio pertinet, Tamburin. *cit. n. 4.* & Donatus *Tom. 2. Prax. Regular. p. 1. tract. 3. q. 1. n. 4.* notitia autem vacationis Ecclesiæ suæ, quam ex sola fama & privatorum literis Capitulum habebat, licet fortassis vera, non tamen certa & indubitata, neque à sede Apostolica, vel ab Episcopo à sua ad aliam Ecclesiam translato, ad quem & illam intimatio pertinebat, accepta fuerit: quod confirmatur, &

36. Altera ratio est; quia in proposito casu Ecclesiæ vacatio non per obitum, sed per translationem Episcopi sedis Apostolicæ autoritate factam fuit inducta: quò modò vacante Ecclesiâ suâ ad novi Episcopi electionem procedere Capitulo, etsi maximè velle, minùs licebat ante literas Apostolicas receptas, partim; quia per translationem factam autoritate sedis Apostolicæ vacans Ecclesia etiam electiva pro ea vice supremæ illius Sedis dispositioni seu provisioni reservata erat, vigore *Extravag. Ad regimen 13. inter Com. de Præb. & dignit. & Constit.*

G g g 3

Constitutionis Nicolai V. quæ incipit Ad sacram super Germaniæ Concordatiæ Cæ- lend. Aprilis 1447. editæ §. Præmissorum: quâ reservatione, stante cum Episcopi electio pro ea vice Capitulo non competet, ne Apostolicæ sedis jura usurpandi & ab ea concessæ potestatis formam & limites excedendi periculo temere se exponeret, ad ullû actum electionis concernentem procedere non potuit, antequam de eligendi facultate speciali sedis Apostolicæ gratiâ sibi pro ea vice concessâ, istius literis & intimatione certum redderetur: partim verò; quia generaliter is, cui jurisdictionis, executio, vel alia potestas à Papa confertur, licet hanc sibi collatam aliunde sciat, ejus tamen usum & actuale exercitium non habet ante literarum Apostolicarum desuper expeditarum præsentationem, per ea, quæ arg. c. Super eo 12. de Appellat. cum Joan. Andr. in c. Eam 12. de Rescript. Felino in c. cit. n. 21. & in c. fin. de Presumpt. n. 35. & aliis tradunt Salgado de Protesti, Regia p. 4. cap. 6. n. 42. & Barbosa in c. Super eo cit. n. 6.

Rationibus his sponte sua cedit ea, quæ dubitationi præbuit occasionem.

37. Dubium hoc loco est de valore collationis factæ statim post dictos menses lapsos. Ratio dubitandi oritur ex c. Literas cit. quò textu collatio post facta sustinetur; quòd per celerem collationem, præsentationem, electionem postea factam mora purgari videatur, arg. c. Si quis 6. de Reb. Eccles. alien. & c. fin. ibi, Celeri satisfactione, de Locato. Sed ejusmodi collationem &c. ipso Jure nullam esse, cum Glossa in c. Nulla cit. V. Menses & Panormit. in c. cit. n. 11. merito defendunt cit. Rebuffus n. 27. Barbosa à n. 54. & Gonzalez n. 14. quòd post lapsum temporis à Jure præfixi collatores &c. privati jam sint potestate

conferendi, eligendi, præsentandi, ex ipsa dispositione Juris jam devolutâ ad superiorem, c. Sicut & c. fin. cit. atque idcirco subsecuta collatio, electio, præsentatio, tanquam facta à non habentibus potestatem conferendi &c. nullius sit momenti, & præsertim hac in re moram non purgari, clarè habeatur, c. fin. cit. & receptum Juris dogma sit, ubi dies & pœna ab lege vel homine apponitur, moræ emendationem non admitti: sed die exacto pœnam statim committi, l. Ad diem 77. ff. de V. O. & l. Trajectina 23. ff. de O. & A. quod non parum confirmat textus allegatus in contrarium, cum ait, collationem *Sustrineri*, non est Justitia sed *De patientia*, per quam multa sustinentur, quæ in judicium deducere non possunt tolerari, c. Cum jam dicitur 11. de Prab. & dignit. Unde, si collatio facta postea facta sustineatur, collatorius in beneficio jus acquirit non ab ipsa privati voluntate, sed à Patientia, tali obitu habente vim novæ collationis, ut in c. Literas cit. cum Glossa V. Patientia & Panormit. n. 4. advertit Barbosa n. 6.

Pro coronide dictorum de devolutione tria notanda sunt. Primum est, hanc fieri cum omnibus qualitatibus beneficio annexis, & ab electoribus, prætronicis, collatoribus in prima præsentatione observandis; ut Ordinarius vel alius superior, ad quem devolutio fit, beneficium conferre teneatur personis iisdem qualitatibus, vg. Nobilitatis, Doctoratus, Originis ex certa familia, civitate, præsentatione, quibus præditas præsentare, eligere, vel id conferre tenebantur ii, à quibus per negligentiam amissa eligendi &c. facultas est devoluta, ut non obicere obsumitur ex Clement. unica & cum Felino in c. Cum accessissent, §. de Constitut. n. 18. Rebuffo l. cit. n. 4. Selva p. 1. de Benefic. q. 49. à n. 1. Laubertino de Prae. p. 1.

re Patron. lib. 2. p. 3. q. 3. art. 13. n. 2. tradunt citr. Vallens. tit. 21. n. 1. & Barbosa n. 83. Ratio est; quia limitata potestas ad superiorem transit cum onere, arg. l. Traditio 20. ff. de Acquir. rer. dom. & superior subrogatus eodem jure censetur cum eo, cui subrogatur, l. Eum qui 3. §. 2. junctâ Glosâ V. Danda ff. Si quis causi. & c. Ecclesia junctâ Glosâ V. Successerunt, Ut lite pend.

39. Secundum, superiori, ad quem beneficium devoluitur, ad hoc conferendum tantum temporis, à devolutionis cognitâ die computandi, competere, quantum habuit is, cujus negligentia est devolutum: imò ad conferendum beneficium patronatum quodcunque, licet patronus laicus ad præsentandum quatuor duntaxat haberet, ipsi sex menses competere, cum Rocho de Curte V. Honorificum cit. n. 63. & Lambertino cit. q. 3. art. 3. docent citr. Vallens. n. 4. & Barbosa n. 67.

40. Postremum, casu quò beneficii devoluti à superiore facta collatio propter impedimentum aliquod de Jure non subsistit, jus conferendi ad primum ejus collatorem redire, allegatò Selvâ verius censet idem Vallens. n. 6. præterquam, si collatum fuisset à Papa; quia per appositionem manûs Papæ esset affectum; ac proinde, donec istius collatio effectum consecuta sit, ab alio conferri non potest, Gonzalez ad Reg. 8. Cancell. Gloss. 11. à n. 11. & Cochier ad eandem Reg. Gloss. 19. n. 4.

ARTICULUS III.

De eadem supplenda in Justitiæ Administratione.

SUMMARIUM.

41. Episcopus in diocesi sua habet Ordinariam jurisdictionem:

42. Quam Archiepiscopus, neque eò captivitate vel absentia,

43. Neque censurâ per culpam contrahâ,

44. Neque amentia aliâve infirmitate impediò:

45. Sed solò casu negligentia exercet.

46. Verius etiam, negligente Episcopo, eam non exercet:

47. Extra casus Jure specialiter expressos.

Episcopo Jure communi competit 41. jurisdictio Ordinaria in omnes clericos & laicos omniâque loca Ecclesiastica, speciali jure non exempta totius diocesis, c. fin. de Foro compet. c. Licet 14. de Offic. Ord. can. Omnes basilica 16. q. 7. can. Monasteria 18. q. 2. c. Cum dilectus 6. Sc. de Relig. domib. & cognitio, discussio, definitioque omniâ causarum seu controversiarum, adversus illos deductarum in judicium seu forum Ecclesiæ externum, c. Conquerente 16. de Offic. Ordin. Sc. Cum Episcopus 7. eadem Rubr. in 6. Circa quas, quò minus justitiam illis administret, si Fidei 42. hostium captivitate, diuturnâ à diocesi absentia, perpetuò aut diuturnò tempore prohibeatur, ejus in ea administratione defectus supplendus est, non per Archiepiscopum, sed Capitulum Cathedralè: ad quod, sicut sede per obitum aut aliter vacante, c. His qua 11. Sc. Cum olim 14. de Majorit. sic Episcopò hostium captivitate detentò, in terris remotis, nullò Vicariò constitutò, absente, ejus jurisdictione transit, c. Si Episcopus 3. hic in 6. ubi Glossa V. Mortem Joan. Monach. & Anchoranus not. 2. Ratio est; quia Archiepiscopus, licet jurisdictionem suam exercere valeat in Coepiscopum sive suffraganeum non exemptum suæ provincie, can. 1. Sc. q. 3. can. Quia 6. §. fin.